

Nautische spelregels tussen Havenmeester en (onder)-aannemer voor werkzaamheden vanaf het water

Reglementering

- Bij akkoord en naleving van dit formulier is cf. BPR artikel 1.23 toestemming gegeven met werkzaamheden die te water worden uitgevoerd
- Daarnaast zijn het vigerende Binnenvaart Politie Reglement en Havenverordening Rotterdam leidend voor de werkzaamheden die vanaf het water op de rivieren, de kanalen, in de havenbekkens en in het werkgebied worden uitgevoerd.

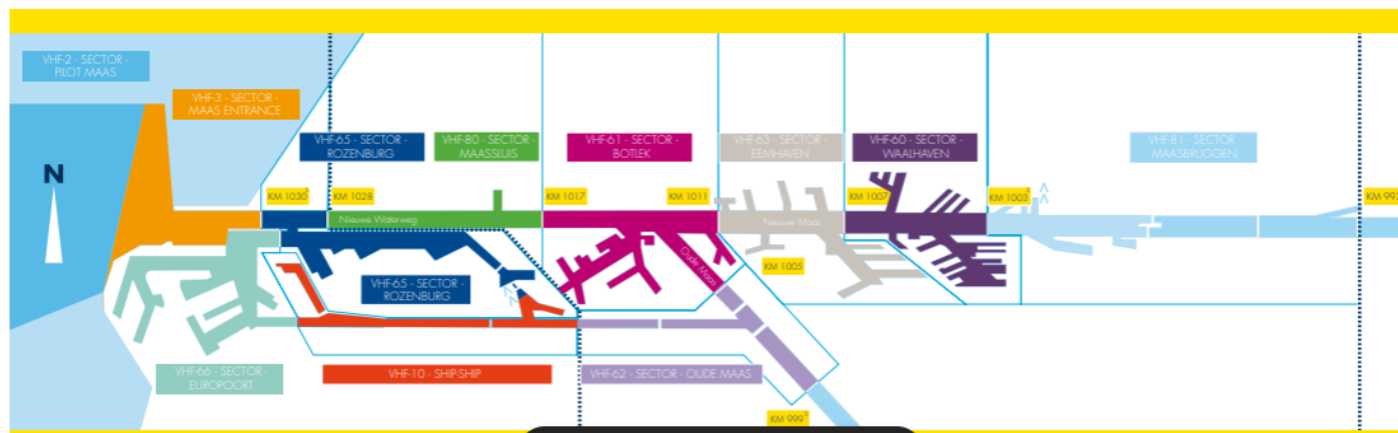
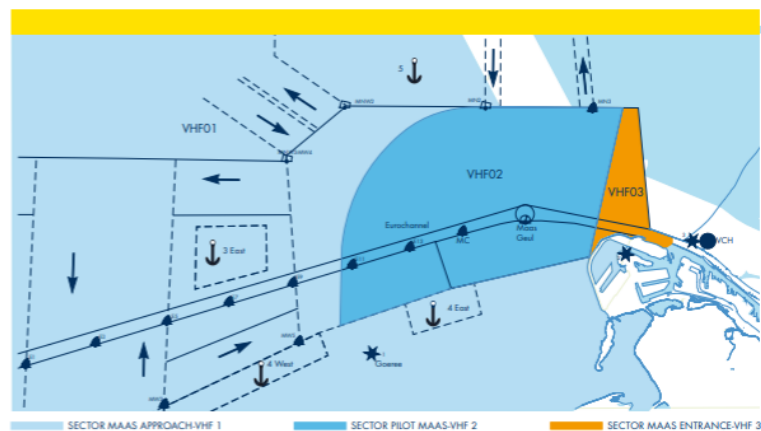
Het werkgebied

VEILIGHEID DOOR COMMUNICATIE

INFORMATIE SCHEEPVAART - VTS - GRONDREGELS

- 1 Verantwoordelijkheid voor een veilige navigatie ligt aan boord bij de gezagvoerder of schipper.
- 2 Altijd uituisteren op het sectorkanaal, zodat men op de hoogte blijft van de verkeerssituatie.
- 3 Geven op verzoek van de VTS-autoriteit / VTS-operator de gevraagde informatie.
- 4 Het VTS geeft informatie, zonodig navigatie-assistentie en eventueel aanwijzingen namens beheerder.
- 5 Houd alle communicatie kort en terzake.
- 6 Altijd melden bij bijzonderheden met betrekking tot de navigatie of uitrusting van het schip.
- 7 Voertaal is Nederlands of Engels voor het binnengebied en Engels of Nederlands voor het buitengebied.

- Het werkgebied bevindt zich in openbaar water. De (Rijks) Havenmeester van Rotterdam is verantwoordelijk voor de ordening en veiligheid van scheepvaartverkeer op het water.
- Hiervoor wordt onder meer vanaf een verkeerscentrale verkeersbegeleiding gegeven aan de scheepvaart. Het werkgebied is gelegen in het VTS-gebied, sector VHF

< afbeelding uitsnede van overzicht > < + omschrijving werkgebied >

- Om praktische redenen wordt dit gebied niet gemarkeerd door betonnen (kan ook anders ...).

Petroleumhaven (Havenverordening artikel 5.8)

- Werkschepen hebben toegang tot petroleumhaven indien zij voldoen aan onderstaande bouw- en uitrustings-eisen.

Artikel 5.8 Bouw- en uitrustingsvoorschriften dienstverlenend- of werkschip

Een dienstverlenend schip of een werkschip dat in een petroleumhaven verblijft, heeft:

- a. een scheepsrump die volledig uit onbrandbaar materiaal bestaat;
- b. tijdens het verblijf in de petroleumhaven een in werking zijnde marifooninstallatie, waarop voortdurend op het betreffende VHF havenkanaal wordt uitgeluisterd;
- c. een elektrische installatie die voldoet aan minimaal de voorschriften overeenkomstig Atex zone 2 van Richtlijn 1999/92/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 1999, dan wel zoals nadien gewijzigd;
- d. indien aanwezig, een verblijfsruimte, stuurhuis, machinekamer of controleruimte die voldoende bescherming biedt tegen het binnendringen van gevaarlijke gassen en dampen;
- e. indien aanwezig, een verwarming-, kook- of koeltoestel dat werkt op elektriciteit of een brandbare vloeistof met een vlampunt van 55 graden Celsius of hoger dan wel zijn deze toestellen uitgeschakeld, en;
- f. een afgeschermd motor die niet als ontstekingsbron kan dienen.

- Voordat de geplande werkzaamheden starten dient een lijst met werkschepen op het Haven Coördinatie Centrum beschikbaar te zijn. Ook dienen de contactgegevens van de werkschepen, schippers, uitvoerders en hoofduitvoerder beschikbaar te zijn.

Open vuur/heet werk in een Petroleumhaven (Havenverordening artikel 5.3)

- Voor heet werk in een Petroleumhaven moet voor elk vaartuig dat heet werk gaat uitvoeren ontheffing worden aangevraagd bij het HCC. Dit kan middels een email naar het Haven Coördinatie Centrum HCC@portofrotterdam.com. Na bevestiging **en akkoord** is ontheffing verleend.

Artikel 5.3 Verbod open vuur, roken en vonkvorming

1. Het is een ieder verboden om in een petroleumhaven of aan boord van een zich aldaar bevindend schip:
 - a. open vuur te gebruiken;
 - b. in de buitenlucht te roken;
 - c. in het schip te roken, tenzij dit plaatsvindt in een ruimte (woning of dienstruimte) die niet rechtstreeks van buiten toegankelijk is, gesloten is, dan wel deze ruimte voldoet aan nationale of internationale wetgeving, of;
 - d. activiteiten te ondernemen waardoor vonkvorming naar de buitenlucht optreedt of kan optreden.
2. Het is verboden om zich met een schip in een petroleumhaven te bevinden met een vonkende uitlaatgassenleiding van een verbrandingsmotor.

Veilige navigatie en uitluisplicht

- De schipper van een ieder (werk)vaartuig blijft te allen tijde verantwoordelijk voor de veilige navigatie.
- Op de route naar- en van het werkgebied gelden de vigerende en reguliere vaar- en communicatieregels.

- Ten tijde van de werkzaamheden dient op het betreffende werkvaartuig een continue luisterwacht te worden gehouden op het VTS-kanaal [VTS sector \(VHF.....\)](#) en middels beschikbare radar of AIS informatie dient de schipper op de hoogte te blijven van de omliggende scheepvaart.
- Een werkschip dat door de radarpost, een patrouillevaartuig of ander schip wordt opgeroepen dient hier op te reageren.

Dagelijkse melding start en einde werkzaamheden

- **Iedere dag** dient een melding bij start en bij einde werkzaamheden worden verricht op [VHF14, Haven Coördinatie Centrum](#) én op het verkeersbegeleidingskanaal [VTS sector \(VHF.....\)](#).

Het doel van deze meldingen is dat de operationele dienst op de hoogte is van de activiteiten. Ook dient [VTS sector \(VHF.....\)](#) op de hoogte te zijn van deze werkzaamheden zodat het scheepvaartverkeer op de hoogte kan worden gesteld van de activiteiten. **De hoofduitvoerder is verantwoordelijk voor deze melding.**

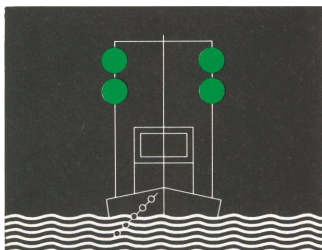
Gebruik van dagmerken

Als voor de werkzaamheden vanaf het water (b.v. lassen, branden, heien, baggeren etc.) het noodzakelijk is dat de overige scheepvaart **voorzichtig passeert** dienen dagmerken conform **BPR 3.25** (hinderlijke waterbeweging vermijden) goed zichtbaar te worden getoond.

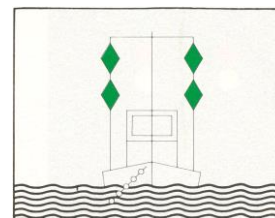
Verboden hinderlijke waterbeweging te veroorzaken

(artikel 6.20, lid 1 e)

54

Artikel 3.25, lid 1 onder a: In bedrijf zijnd drijvend werktuig of schip dat in het vaarwater werken uitvoert; doorvaart aan beide zijden vrij.

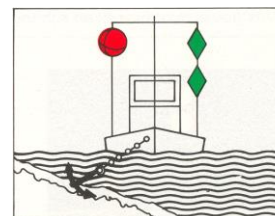
Lichten

Schets

Dagtekens

55

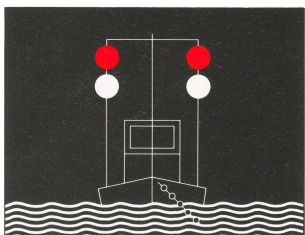

Artikel 3.25, lid 1 onder a en b: In bedrijf zijnd drijvend werktuig of schip dat in het vaarwater werken uitvoert; doorvaart aan één zijde vrij.

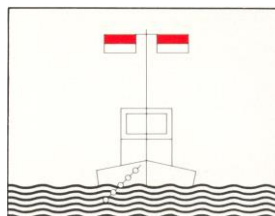
Lichten

Schets

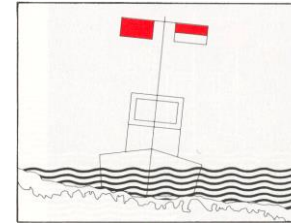
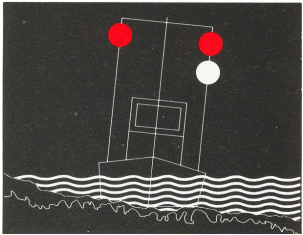
Dagtekens

56

Artikel 3.25, lid 1 onder c: In bedrijf zijnd drijvend werktuig, vastgevaaren of gezonken schip dat in het vaarwater werken uitvoert; doorvaart aan beide zijden vrij. Tevens verplichting hinderlijke waterbeweging te vermijden.

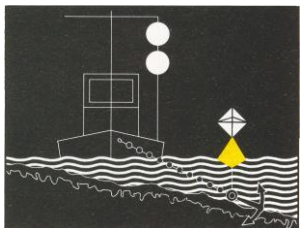
Artikel 3.25, lid 1 onder c en d: In bedrijf zijnd drijvend werktuig, vastgevaaren of gezonken schip dat in het vaarwater werken uitvoert; doorvaart slechts aan één zijde vrij. Tevens verplichting hinderlijke waterbeweging te vermijden.

Gebruik van ankers en spudpalen (Havenverordening art. 3.7)

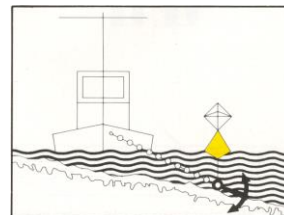
- Er geldt een meldplicht (vooraf) voor het gebruik van ankers en spudpalen. Deze middelen mogen alleen gebruikt worden wanneer dit geen schade aan infrastructuur, in de onderwaterbodem aangebrachte ondergrondse infrastructuur of oever- of kadewerken oplevert. De melding dient te worden gedaan via [VHF 14, Haven Coördinatie Centrum](#) en meld daarbij dat dit in het werkgebied gebeurd.

Gebruik van ankers die een gevaar voor de scheepvaart kunnen vormen

- In het geval het zich voordoet dat vaartuigen buiten de begrenzing van het werkgebied komt, waarbij overige scheepvaart hinder kan ondervinden, dient dit **expliciet** per marifoon aan [VTS sector \(VHF.....\)](#) te worden gemeld.
- Wanneer drijvende werktuigen zich nabij de begrenzing van het werkgebied bevinden en vanwege hun werkzaamheden ankers moeten gebruikend die een gevaar voor de scheepvaart kunnen vormen de verantwoordelijke dient dit **expliciet** per marifoon aan [VTS sector \(VHF.....\)](#) te worden gemeld. Het anker dient conform BPR art. 3.26 te worden gemarkeerd.

58

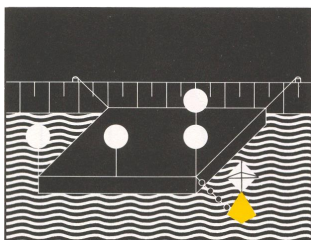

Artikel 3.26, leden 1 en 3: Schip, waarvan de ankers een gevaar voor de scheepvaart kunnen vormen

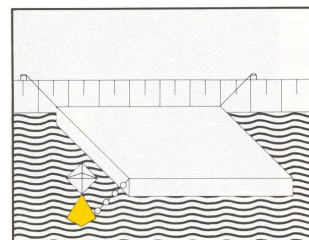
Lichten

Schets

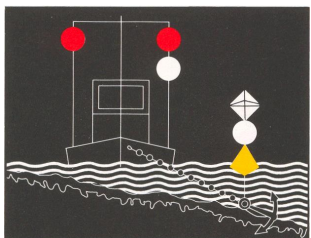
Dagtekens

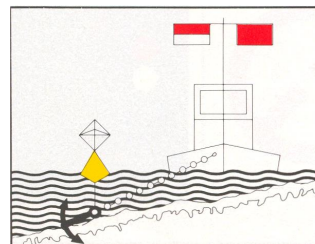
59

Artikel 3.26, leden 2 en 3: Drijvend voorwerp of drijvende inrichtingen waarvan de ankers een gevaar voor de scheepvaart kunnen vormen

60

Artikel 3.26, lid 4: In bedrijf zijnd drijvend werktuig waarvan de ankers een gevaar voor de scheepvaart kunnen vormen.

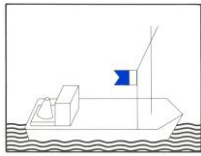
Duikwerkzaamheden

- Voorafgaand aan de duikwerkzaamheden dient een melding te worden gedaan aan [VHF14, Haven Coördinatie Centrum](#). Op het moment van “duiker te water” moet een melding worden gedaan op [VTS sector \(VHF.....\)](#). Na afronding duikwerk ook weer op [VTS sector \(VHF.....\)](#). **De schipper van het duikvaartuig c.q. duikbegeleider op de wal is hier verantwoordelijk voor.**
- Bij een duiker te water dient cf. BPR artikel 3.38 de duikvlag/het duikbord op een zodanige hoogte en op een zodanige wijze dat deze van alle zijden zichtbaar is.
- Indien duikwerkzaamheden worden uitgevoerd (zowel vanaf een werkschip als vanaf de wal) adviseert DHMR dat de duikbegeleider een portofoon beschikbaar heeft en voortdurend luisterwacht te houdt op het betreffende verkeersbegeleidingskanaal teneinde het risico voor de duiker te water te verminderen.
- DHMR adviseert om bij beperkt zicht extra alert te zijn op scheepsbewegingen om reden dat de duikvlag/duikbord niet goed zichtbaar is voor de scheepvaart.

Binnenvaart Politie Reglement

Artikel 3.38. Teken bij een duiker te water

- 1 Een schip dat gebruikt wordt bij het duiken moet, behalve de bij [artikel 3.08](#), respectievelijk [artikel 3.20](#) voorgeschreven tekens, **als** bijkomend teken voeren: de internationale seinvlag «A» dan wel een replica daarvan vervaardigd van niet buigzaam materiaal, op een zodanige hoogte en op een zodanige wijze dat deze van alle zijden zichtbaar is. 's Nachts moet dit teken zodanig zijn verlicht, dat het duidelijk zichtbaar is.
- 2 Het bijkomende teken, bedoeld in het eerste lid, mag ook worden getoond bij duikwerkzaamheden die vanaf de wal worden uitgevoerd.

Artikel 3.38: Schip gebruikt bij een duiker te water.

Gebruik van geel knipperlicht

Het is toegestaan voor schepen die werkzaamheden in of nabij het vaarwater uitvoeren een geel helder of gewoon rondom schijnend flikkerlicht of snel flikkerlicht als bijkomend teken te voeren.

Melding van (potentieel) gevaarlijke situatie en ongevallen

- In het geval zich een ongeval voordoet in het werkgebied dient dit direct te worden gemeld aan het [VHF11, Haven Coördinatie Centrum](#).

112 meldingen

- Een 112 melding met een mobiele telefoon gaat via de landelijke alarmcentrale en kan (als gevolg van uitvraag en onbekendheid met de Rotterdamse haven) leiden tot vertraging bij inzet van acute hulp.

- Een melding van een ongeval via [VHF11, Haven Coördinatie Centrum](#) kan leiden tot snellere hulp. Het Haven Coördinatie Centrum heeft direct contact met de alarmcentrale in Rotterdam. Hierdoor kunnen hulpdiensten en ook patrouillevaartuigen DHMR of anderen snel worden gewaarschuwd en wanneer nodig ter assistentie worden ingezet.
- Calamiteitentoeegang voor ongevallen te water is

Afmeren van werkvaartuigen

- Vanwege de veiligheid in [petroleumhavens](#) is het in principe niet toegestaan om werkvaartuigen voor de nacht af te meren in een Petroleumhaven tenzij dit binnen het werkgebied deugdelijk kan geschieden.
- Afgemeerde vaartuigen mogen geen gevaar, schade of hinder veroorzaken of kunnen veroorzaken.

Rookverbod (Havenverordening art. 5.3)

- Omdat dit project in een Petroleumhaven wordt uitgevoerd geldt er in de buitenlucht een algeheel rookverbod.

Meteorologische randvoorwaarden

- Zichtbeperking:
- (verwachte) Windbeperking:

Bedrijfsvoering andere bedrijven/terminals in directe omgeving

De bedrijfsvoering van bedrijven/terminals mag niet negatief beïnvloed worden door de werkzaamheden te water tenzij de aannemer overeenstemming heeft bereikt met die bedrijven, dit schriftelijk is vastgelegd en bekend is bij de Havenmeester.

Aanwijzingen van de Havenmeester

- Aanwijzingen, betreffende de veiligheid, die namens de Havenmeester van Rotterdam zijn gegeven dienen direct te worden opgevolgd.

Naleving van de hierboven genoemde spelregels zijn de verantwoordelijkheid van de hoofdaannemer/schipper van het werkvaartuig. Het bovenstaande ontheft de schipper en uitvoerders die werkzaamheden uitvoeren op, boven en onder het openbare water, niet in het nemen van adequate voorzorgsmaatregelen en van adequaat handelen in bijzondere omstandigheden.

Gebruik scheepvaarttekens op de wal

Indien scheepvaarttekens (cf. richtlijn Scheepvaarttekens 2.4.4) op de wal noodzakelijk zijn geldt hiervoor als basis de richtlijn “Standaard Maatregelen op vaarwegen”¹. Indien dit qua uitvoerbaarheid niet mogelijk is moet in overleg DHMR passende maatregelen worden genomen.

¹

Werkzaamheden in de vaarweg of langs de oever kunnen met teken B.8 voorzien van een onderbord met een omschrijving van de aard van die werkzaamheden aangegeven worden.

B.8

De verkeerstekens, waarvan de zichtbaarheid ook 's nachts voor de veiligheid van het scheepvaartverkeer essentieel is, moeten bij duisternis verlicht worden.

Dit betreft tenminste verboden- (A), geboden- (B) en beperkingstekens (C) Daarnaast dient voor andere tekens maatwerk te worden toegepast om ook 's nachts een veilige en vlotte doorstroming te realiseren, bijvoorbeeld bij drukke of onoverzichtelijke kruisingen en bij nautische kunstwerken (bruggen, sluizen, stuwen en/of combinaties).

De verlichting moet zodanig zijn, dat een gelijkmatige lichtspreiding aanwezig is en geen verblinding voor de scheepvaart of het wegverkeer optreedt. De lichtsterkte moet zodanig zijn, dat de tekens niet worden overstraald en de symbolen duidelijk herkenbaar zijn. Ook bij werken in uitvoering dienen tenminste verboden- (A), geboden- (B) en beperkingstekens (C) te worden verlicht en dient voor andere tekens maatwerk te worden toegepast om ook 's nachts een veilige en vlotte doorstroming te realiseren.

Inzet verkeersbegeleiding te water

In wateren waar geen direct verkeersbegeleiding van DHMR/VTS bestaat kan het als gevolg van de impact van werkzaamheden op het veiligheid van het scheepvaartverkeer noodzakelijk zijn dat verkeersbegeleiding te water aanwezig is.

Minimale eisen:

- Het vaartuig dat verkeersbegeleiding geeft moet goed herkenbaar zijn.
- De bemanning bestaat uit schipper en een door NNVO gecertificeerd verkeersregelaar
- De schipper en verkeersregelaar moeten bekend zijn met plaatselijke regelgeving en procedures, de situatie in het Rotterdams havengebied. Zij moeten de talen Nederlands en Engels goed machtig zijn.

Bericht aan de Scheepvaart

- Als de werkzaamheden een beperking voor de scheepvaart oplevert zal DHMR dit middels een bericht aan de scheepvaart aan de scheepvaart mededelen.

Let op de hinderklasse voor het aanvragen van een Bas bericht!!

- De aannemer dient vroegtijdig, (volgens de tabel hinderklasse) voor daadwerkelijke aanvang werkzaamheden, met Divisie Havenmeester (DHMR) van het Havenbedrijf Rotterdam N.V. (HbR) en in voorkomende gevallen de vertegenwoordiger van Opdrachtgever in overleg te treden over de wijze en planning van uitvoering van de werken.
- Bedrijven die hinder kunnen ervaren van de werkzaamheden dienen ruim voor de werkzaamheden te worden geïnformeerd. (zie hinderklasse tabel)
- Eventuele rectificaties van Bas berichten kunnen tot 10 werkdagen voor de werkzaamheden worden uitgevoerd. Binnen 10 werkdagen moet een Pin bericht worden aangevraagd bij het HCC

Hinderklasse 0: Geen hinder voor de scheepvaart**Hinderklasse 1: Hinder voor scheepvaart, bijv. snelheidsbeperking of voorkomen hinderlijke golfslag**

	Duur van hinder op de vaarweg	Minimale communicatie-termijn stakeholder	Minimale communicatie-termijn vaarwegverkeer	Minimale termijn definitieve verkeersmaatregelenplan
A	≤ 1 dag hinder	5 werkdagen voor week van uitvoering	5 werkdagen voor week van uitvoering	5 werkdagen voor week van uitvoering
B	> 1 dag, ≤ 4 weken hinder	6 weken voor uitvoering	5 werkdagen voor week van uitvoering	5 werkdagen voor week van uitvoering
C	> 4 weken hinder	8 weken voor uitvoering	5 werkdagen voor week van uitvoering	5 werkdagen voor week van uitvoering

Hinderklasse 2: Wachtijd voor scheepvaart maximaal 2 uur

	Duur van hinder op de vaarweg	Minimale communicatie-termijn stakeholder	Minimale communicatie-termijn vaarwegverkeer	Minimale termijn definitieve verkeersmaatregelenplan
A	≤ 1 dag hinder	8 weken voor uitvoering	6 weken voor uitvoering	6 weken voor uitvoering
B	> 1 dag, ≤ 1 week hinder	8 weken voor uitvoering	6 weken voor uitvoering	6 weken voor uitvoering
C	> 1 week hinder	8 weken voor uitvoering	6 weken voor uitvoering	6 weken voor uitvoering

**Hinderklasse 3: Beperking met één gestremde sluiskolk van een sluizencomplex
Doorvaart mogelijk, oplopende wachttijden**

	Duur van hinder op de vaarweg	Minimale communicatie-termijn stakeholder	Minimale communicatie-termijn vaarwegverkeer	Minimale termijn definitieve verkeersmaatregelenplan
A	> 2 uur ≤ 4 uur hinder	8 weken voor uitvoering	4 weken voor uitvoering	6 weken voor uitvoering
B	> 4 uur, ≤ 1 dag hinder	0 weken voor uitvoering	6 weken voor uitvoering	6 weken voor uitvoering
C	> 1 dag, ≤ 2 dagen hinder	12 weken voor uitvoering	8 weken voor uitvoering	6 weken voor uitvoering
D	> 2 dagen hinder	26 weken voor uitvoering	12 weken voor uitvoering	6 weken voor uitvoering

**Hinderklasse 4: Beperking met gestremde vaarweg
Geen doorvaart, totale stremming van de vaarweg. Omvaren indien mogelijk**

	Duur van hinder op de vaarweg	Minimale communicatie-termijn stakeholder	Minimale communicatie-termijn vaarwegverkeer	Minimale termijn definitieve verkeersmaatregelenplan
A	> 2 uur ≤ 4 uur hinder	10 weken voor uitvoering	6 weken voor uitvoering	6 weken voor uitvoering
B	> 4 uur, ≤ 1 dag hinder	12 weken voor uitvoering	10 weken voor uitvoering	6 weken voor uitvoering
C	> 1 dag, ≤ 2 dagen hinder	26 weken voor uitvoering	12 weken voor uitvoering	6 weken voor uitvoering
D	> 2 dagen hinder	52 weken voor uitvoering	26 weken voor uitvoering	6 weken voor uitvoering

Communicatie Protocol bij werkzaamheden te water voor het project “.....”

Aanvang werkzaamheden (iedere dag)

VHF14, HCC en VHF , sector

Bij incidenten/ongevallen

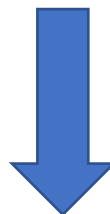
VHF 11, HCC en/of op VHF , sector

Bij einde werkzaamheden (iedere dag)

VHF 14, HCC en VHF , sector

Duikwerkzaamheden

*Vooraf VHF 14, HCC en
Duiker te water VHF , sector*

Gebruik spud palen

VHF 14, HCC

Contactgegevens

	Telefoonnr	Email	Marifoonkanaal
HCC	010-2521000	HCC@portofrotterdam.com	VHF 11 of VHF 14
Verkeersbegeleidingskanaal	010-2522...		VHF